

Î N C H E I E R E

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului depus de către Primarul com. Stăuceni,
mun. Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău împotriva Agenției Ecologice
Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Direcția Gospodăriei
Locativ Comunale Stăuceni” cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău și a fost
menținută hotărârea din 8 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 12 ianuarie 2018, Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău a depus cerere
de chemare în judecată împotriva Agenției Ecologice Chișinău, interevient
accesoriu ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunale Stăuceni” cu privire la
anularea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că la 6
noiembrie 2017 a recepționat hotărârea Agenției Ecologice Chișinău nr. 01-22/01
din aceeași dată „Cu privire la sistarea/interzicerea acțiunilor persoanelor
fizice/juridice, care contravin prevederilor legislației ecologice în vigoare”, prin
care s-a dispus sistarea oricăror lucrări de depozitare (înhumare) a deșeurilor pe
terenul cu nr. cadastral 3153217172 din str. Industrială, comuna Stăuceni, începând
cu 10 noiembrie 2017.

Reclamantul a susținut că executorul hotărârii Agenției Ecologice Chișinău
nr. 01-22/01 din 6 noiembrie 2017 a fost desemnat Primarul comunei Stăuceni,
Valentin Sîtnic, care va întreprinde măsuri întru desfășurarea activității de
depozitare a deșeurilor în amplasamente autorizate în modul stabilit.

Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău a declarat că nu este de acord cu
hotărârea nominalizată, motiv din care, la 6 noiembrie 2017 a depus cerere
prealabilă atât către emitent, cât și către organul ierarhic superior, prin care a
solicitat anularea actului administrativ adoptat.

Prin răspunsul nr. 01-06/1936 din 8 decembrie 2017, cererea prealabilă a fost respinsă.

A menționat că problema depozitării deșeurilor evacuate de pe teritoriul comunei Stăuceni este una stringentă de mai mulți ani, fiind o problemă globală atât pentru municipiu, cât și la nivel de republică.

Astfel, a opinat că soluționarea problemei depozitării deșeurilor, în conformitate cu prevederile art. 18 - 20 ale Legii nr. 1347 din 9 octombrie 1997, necesită o abordare mult mai complexă din partea mai multor autorități publice atât centrale, cât și locale, și nu poate fi considerată de competența și responsabilitatea exclusivă doar a Primăriei com. Stăuceni.

Reclamantul a subliniat că sistarea oricăror lucrări de depozitare a deșeurilor, nu va duce la soluționarea problemei ecologice create drept urmare a depozitării deșeurilor, ba din contra, va înrăutăți situația existentă.

A afirmat că prin scrisoarea din 18 octombrie 2017, Primăria com. Stăuceni a informat Agenția Ecologică Chișinău despre Programul de măsuri privind eficientizarea activității gunoștii din comuna Stăuceni pentru perioada anilor 2017-2027.

Suplimentar a menționat că prin scrisoarea nr. 02/1-24/887 din 10 noiembrie 2017, a solicitat examinarea și avizarea economico-ecologică a posibilității și condițiilor de utilizare a poligonului de deșeuri menajere (terenul cu nr. cadastral nr. 3153217172) pentru folosirea utilizării biogazului, levigatului, paralel, folosirea ca platformă de colectare și sortare a deșeurilor locale.

Ca urmare, a considerat că terenul cu nr. cadastral 3153217172, cu suprafața de 4,7182 ha, a fost format prin decizia Consiliului com. Stăuceni nr. 10/13 din 18 august 2010, ca teren neproductiv pentru depozitarea deșeurilor menajere. Limita anuală de depozitare a deșeurilor pe terenul comunei este de 16 500 m³.

Reclamantul a precizat că potrivit deciziei Consiliului comunal Stăuceni nr. 4/2 din 2 aprilie 2010, în Monitorul Oficial nr. 364-370 din 20 octombrie 2017 a fost publicat anunțul cu privire la concursul pentru cesionarea serviciului public de colectare, transportare și depozitare a deșeurilor solide din localitate. Condiția față de participanți a fost deținerea autorizației ecologice și a tehnicii specializate de tip închis (autogunoiere pentru ridicarea containerelor Standard E3) care vor exclude periclitarea calității mediului, sănătății populației.

A mai susținut că se vor efectua lucrări de actualizare a hotarelor terenului poligonului, pașaportizarea, schimbarea procesului tehnologic de depozitare, sortare, înhumare a deșeurilor, ce nu s-a efectuat de conducerea anterioară a ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunale Stăuceni”.

Luând în considerație lucrările efectuate la poligon în ultimele luni, schimbarea conducerii ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunale Stăuceni” și aprecierea operatorului care va presta serviciul de colectare, transportare și depozitare a deșeurilor menajere, reclamantul a considerat că sunt condiții suficiente pentru anularea actului administrativ contestat.

Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău a solicitat anularea hotărârii Agenției Ecologice Chișinău nr. 01-22/01 din 6 noiembrie 2017 „Cu privire la sistarea/interzicerea acțiunilor persoanelor fizice/juridice, care contravin prevederilor legislației ecologice în vigoare”, precum și a răspunsului Agenției Ecologice Chișinău nr. 01-06/1936 din 8 decembrie 2017.

Prin încheierea din 8 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, în temeiul art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă, a fost dispusă încetarea procesului în partea pretenției cu privire la anularea răspunsului Agenției Ecologice Chișinău nr. 01-06/1936 din 8 decembrie 2017, din motiv că actul respectiv nu constituie obiect al contenciosului administrativ. (f.d. 63-64)

Prin hotărârea din 8 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău împotriva Agenției Ecologice Chișinău, intervenient accesoriu ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunale Stăuceni” cu privire la anularea actului administrativ, a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 69-73)

La 7 iunie 2018, Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău a depus apel împotriva hotărârii din 8 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău și a fost menținută hotărârea din 8 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani. (f.d. 108-116)

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile Legii contenciosului administrativ, art. 14 alin. (1), 18 alin. (1), (2), (3), 19 alin. (1), (3) ale Legii privind deșeurile de producție și menajere nr. 1347 din 9 octombrie 1997 (abrogată la 23 decembrie 2017), art. 26 alin. (1), (2) și 27 alin. (1) lit. c) ale Legii privind protecția mediului înconjurător nr. 1515 din 16 iunie 1993.

În această ordine de idei, Colegiul a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe, care a conchis că pentru depozitarea și păstrarea deșeurilor, este obligatorie deținerea unei autorizații speciale, iar locul de depozitare a deșeurilor trebuie să aibă un pașaport special.

Astfel, instanța de apel a menționat că la caz, Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău nu a demonstrat faptul că locul de depozitare deține un pașaport special, iar depozitarul dispune de autorizație în acest sens.

În aceste condiții, Agenția Ecologică Chișinău întemeiat a dispus sistarea lucrărilor de depozitare a deșeurilor pe terenul cu nr. cadastral 3153217172, amplasat în satul Stăuceni, mun. Chișinău. Or, aceste lucrări sunt efectuate în lipsa actelor permissive și, respectiv, sunt ilegale.

Ca urmare, reieșind din faptul că autoritățile administrației publice locale au rolul de implementare a Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, totuși, acest fapt nu semnifică că depozitarea și păstrarea deșeurilor în lipsa actelor permissive, este justificată.

Or, până la inițierea lucrărilor de depozitare a deșeurilor, poligonul urmează a fi legiferat în conformitate cu exigențele legislației.

Totodată, instanța de apel a reținut că administrația publică locală a comunei Stăuceni urma să porceadă la utilizarea terenului cu nr. cadastral 3153217172 în calitate de loc de depozitare a deșeurilor doar după obținerea actelor permissive.

Mai mult, instanța de apel a considerat că Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău nu a prezentat argumente plauzibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță. Or, motivele invocate în cererea de apel se combat prin constatările faptice descrise supra, raportate la prevederile legale incidente speței.

La 5 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile de judecată a instanțelor ierarhic inferioare, deoarece a considerat că sunt neîntemeiate.

Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău a menționat că posibilitățile financiare ale comunei, nu permit implementarea strategii în conformitate cu prevederile art. 18-20 din Legea nr. 1347 din 9 octombrie 1997, care a fost ulterior abrogată.

Recurentul, a subliniat că în pofida lipsei unei finanțări centralizate pentru implementarea strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027, Primăria com. Stăuceni, prin răspunsul său din 18 octombrie 2017 a informat șeful Agenției Ecologice Chișinău despre faptul că gunoiștea existentă în com. Stăuceni încă din anul 1960, amplasată pe str. Industrială, poate fi oficializată.

La fel, a considerat oportun a nota că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia aplicată, și anume, art. 24 alin. (3) al Legii contenciosului administrativ, că sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului.

A solicitat recurentul, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normelor de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) Cod administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 decembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul depus la 5 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Primarul com. Stăuceni, mun. Chișinău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva